

Sensorveiledning PSY2013 høst 2023

Emneansvarlig, Åshild Lappegard Hauge a.l.hauge@psykologi.uio.no

Kort om emnet og undervisningsopplegget

Emnet gir en grunnleggende forståelse for kvalitativ metode, og skal danne grunnlag for å kunne arbeide videre med kvalitativ metode. Undervisningen vil legges opp rundt gjennomgang av pensum og gjennomføring av et kvalitativt prosjektarbeid i gruppe. Informasjon om læringsmål og obligatorisk aktivitet er gitt under:

Kunnskapsmål Du skal kunne:

- Kjenne til forskjellige kunnskapsteoretiske posisjoner som knyttes til kvalitative forskningstradisjoner, og forstå hvordan forskningsprosessen blir preget av forskerens kunnskapsteoretiske ståsted.
- Redegjøre for hovedelementene i forskningsprosessen i kvalitative studier, og for sammenhengen mellom elementene.

Ferdighetsmål Du skal kunne:

- Gjennomføre et forprosjekt i form av et enkelt feltarbeid (kvalitativt forskningsintervju) og utforme en rapport basert på intervju erfaringene.
- Utvikle en prosjektbeskrivelse av et kvalitativt forskningsprosjekt basert på erfaringene fra forprosjektet.

Generell kompetanse Du skal kunne:

- Identifisere og vurdere etiske utfordringer og muligheter ved kvalitative intervjuundersøkelser; både de som er knyttet til kontakt med informantene, og til formidling.
- Planlegge og gjennomføre prosjektarbeid innenfor en arbeidsgruppe.

Obligatorisk aktivitet

Må være godkjent for at man skal kunne framstille seg til eksamen:

1. Gjennomføre en pilotstudie ved hjelp av et kvalitativt forskningsintervju med tid som organiserende prinsipp.
2. Utarbeide en prosjektbeskrivelse til et tenkt forskningsprosjekt, med utgangspunkt i pilotstudien.

Obligatorisk aktivitet gjennomføres i gruppe, og veiledning blir gitt i seminarene. Enkelte studenter har gjennomført obligatorisk aktivitet enkeltvis.

Pensum og eksamen

Pensumbok er Willig, Carla (2021): *Introducing Qualitative Research in Psychology. Adventures in theory and method*. Berkshire: Open University Press. 4. rev.ed. Denne boka legger stor vekt på å få leseren til å reflektere over hvilke kunnskapsteoretiske posisjoner som ligger i de forskjellige kvalitative tilnærminger, eller som man selv må legge inn. Forfatteren har et sett med spørsmål som hun stiller til forskjellige kvalitative metodetilnærminger:

1. Hva slags kunnskaper er det metoden tar sikte på å produsere?
2. Hvilke antakelser om verden er det metoden baserer seg på?
3. Hvordan framstilles forskerens rolle i forskningsprosessen?

Spørsmålene er relevante for alle eksamensoppgavene. Denne måten å tenke på er krevende for psykologistudenter som ikke møter så mye av slike perspektiver ellers i studieprogrammet sitt. Så selv om oppgavene ikke kommer som overraskelser på eksamen, er det viktig å ta hensyn til at det er teoretisk krevende stoff, både å forstå og enda mer å ta i bruk. Faget presenterer mye ny terminologi for studentene, og det er derfor viktig å belønne studenter som greier å gjøre stoffet til sitt eget. Selvstendige refleksjoner utgjør mye av skillet mellom de virkelig gode besvarelsene og de middels og mindre gode.

Studentene har fått beskjed om at de, for å være på den sikre siden, kan hente eksempler fra løpende tekst i pensumboka, eksempler fra forelesningene eller eksempler de har møtt i andre emner i studieprogrammet.

Det som trekker ned, er når studenten ikke greier å vise en forståelse av kvalitative tilnærminger, men holder seg til et mer kvantitativt rammeverk (type naivrealistisk), og uten å reflektere over det. Dette kommer fram også i ordvalg, med betegnelser som 'faktorer', 'årsaker' som selvfølgelig elementer i forskning, og kvalitetskriterier som ikke tar hensyn til epistemologisk forankring.

Når studentene blir bedt om å gjøre rede for en analyseretning, vil det telle positivt om de kan beskrive kjennetegn, utvikling, epistemologi, forskerens rolle, forklare når metoden brukes og gi eksempler. Besvarelsene skal vurderes helhetlig.

Generell kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier+ Fagspesifikk beskrivelse

A Fremragende

Generelt: Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet. Fagspesifikt: Besvarelsen reflekterer omfattende og fremragende generell- og detaljkunnskap både teoretisk og empirisk. Fremstillingen er strukturert og med et konsistent begrepsapparat, foruten å vise fremragende oversikt og forståelse av problemområdet med selvstendig argumentasjon.

B Meget god

Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet. Besvarelsen reflekterer meget god generell kunnskap teoretisk og empirisk, men kan mangle noe detaljkunnskap.

Fremstillingen er strukturert og viser en meget god oversikt over problemområdet med selvstendig argumentasjon.

C God

Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene. Besvarelsen reflekterer god teoretisk og empirisk kunnskap med god oversikt over problemområdet, men mangler noe detaljkunnskap. Fremstillingen er strukturert og viser noe selvstendighet, men kan vise enkelte ujevnheter med hensyn til forståelse.

D Nokså god

Generell: En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet. Fagspesifikk: Besvarelsen reflekterer generell kunnskap, men kan mangle detaljkunnskap. Fremstillingen er delvis strukturert og viser bare fragmentarisk oversikt og forståelse av problemområdet.

E Tilstrekkelig

Generell: Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet. Fagspesifikk: Besvarelsen reflekterer end del generell kunnskap, men mangler detaljkunnskap. Fremstillingen er ustrukturert og mangler oversikt og forståelse av problemområdet. Kan inneholde enkelte feil.

F Ikke bestått

Generell: Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet. Fagspesifikk: Besvarelsen reflekterer dårlig generell kunnskap og/eller faller helt på siden av oppgavespørsmålet. Fremstillingen er ustrukturert, mangler oversikt over problemområdet og inneholder mange direkte feil.